

Impact van de coronacrisis op verenigingen en stichtingen in Hoeksche Waard

Een eerste inzicht in de gevolgen voor verenigingen en stichtingen (zonder winstoogmerk)

HETPON

Impact van de coronacrisis op verenigingen en stichtingen in Hoeksche Waard

Een eerste inzicht in de gevolgen voor verenigingen en stichtingen (zonder winstoogmerk)

B. van Dalen MSc
L. Verhoeven MSc

Colofon

Het PON heeft dit onderzoek verricht in opdracht van

Auteur(s)

Britte van Dalen MSc
Loet Verhoeven MSc

PON publicatienummer

201335 - 01

Datum

juni 2020

© 2020 Het PON

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het PON. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van het PON. Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan het PON geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Meer informatie

www.hetpon.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Onderzoeksmethodiek	4
1.3 Achtergrond van de respondenten	5
1.4 Leeswijzer	5
2 Resultaten	7
2.1 Impact van de coronacrisis	7
2.2 Financiële schade	7
2.3 (steun)maatregelen	9
2.4 Behoeften verenigingen	11
2.5 Verwachtingen	13
2.6 Tot slot	14

Samenvatting

Gevolgen van het coronavirus voor verenigingen en stichtingen (zonder winstogmerk)

Het coronavirus houdt de samenleving al enkele maanden bezig. Dat de gevolgen van de coronacrisis groot zijn weten we. Wat de gevolgen voor de lokale verenigingen en stichtingen in Hoeksche Waard zijn is op dit moment onvoldoende duidelijk. Gemeente Hoeksche Waard vindt het belangrijk om een eerste stip op de horizon te zetten en te kijken wat de gevolgen voor de verenigingen en stichtingen tot nu toe zijn. De gemeente heeft het PON gevraagd een peiling onder hen uit te zetten om de gevolgen van de coronacrisis voor hen in beeld te brengen. De resultaten van deze meting dienen als input om te kijken waarmee de gemeente verenigingen en stichtingen in Hoeksche Waard eventueel kan ondersteunen op de korte en langere termijn.

Respons

De online vragenlijst kon worden ingevuld via een via een openbare link die gedeeld is via diverse kanalen. De peiling stond online van maandag 8 tot en met zondag 21 juni. 173 verenigingen/stichtingen vulden de vragenlijst in. De respondenten vertegenwoordigen diverse soorten verenigingen/stichtingen, 41% van de respondenten vertegenwoordigt een sportvereniging of stichting, 25% een culturele vereniging of stichting en 34% een overige vereniging of stichting. Voor de leesbaarheid van de tekst spreken we in de resultaten over stichtingen.

Resultaten

Impact van de coronacrisis

70% van de respondenten geeft aan dat de gevolgen van de coronacrisis voor hun vereniging (zeer) groot is. Voor 15% zijn deze gevolgen matig en 5% geeft aan dat de crisis niet of nauwelijks gevolgen voor hun vereniging heeft.

Financiële schade

20% van de respondenten schat de totale financiële schade van hun vereniging tot 1 juni 2020 op een bedrag van €1.000 of minder. 28% schat deze schade op een bedrag tussen de €1.000 en €5.000. Voor 14% loopt de financiële schade op tot bedragen van €10.000 en meer.

De meeste financiële schade wordt geleden op verzekeringen die doorlopen (48%), het mislopen van kantine/horeca-inkomsten (44%) en het mislopen van inschrijf- en entreegelden voor diverse activiteiten (38%). Met name de overige verenigingen geven vaak aan op een 'ander' onderdeel financiële schade te lijden (49%). Het gaat hierbij veelal om het mislopen van inkomsten door het verplicht annuleren van een activiteit.

We vroegen verenigingen ook wanneer zij in de financiële problemen denken te komen. 7% van de respondenten geeft aan dat hun vereniging op dit moment al in de financiële problemen zit. Het grootste deel van de overige verenigingen komt pas over meer dan 1 maand in de problemen of krijgt hier naar eigen schatting helemaal niet mee te maken. Zo geeft 22% aan niet in de financiële problemen te komen.

(steun)maatregelen

Het merendeel van de respondenten geeft aan dat zij namens hun vereniging een of meerdere maatregelen hebben genomen in het kader van de coronacrisis. De helft van de respondenten geeft aan dat hun vereniging gesloten is als gevolg van maatregelen van de overheid. 37% stelde een coronaprotocol op en communiceerde deze naar de leden. 23% heeft bezuinigingen doorgevoerd.

We vroegen respondenten die landelijke en/of lokale steunmaatregelen hebben aangevraagd of zij deze ook daadwerkelijk ontvangen hebben. De landelijke steunmaatregelen werden in het overgrote merendeel van de gevallen (89%) ook ontvangen. Lokale steunmaatregelen werden daarentegen slechts in 39% van de gevallen ontvangen.

We vroegen respondenten ook of zij voldoende bekend zijn met de huidige steunmaatregelen. Ongeveer de helft van de respondenten kent de meeste steunmaatregelen (50%) en weet of die steunmaatregelen voor hen gelden (46%). Over de duidelijkheid van de communicatie vanuit de gemeente over de steunmaatregelen is men verdeeld: 37% vindt dit duidelijk, 44% vindt dit niet duidelijk.

Behoeften verenigingen

De helft van de respondenten (49%) geeft aan dat hun vereniging behoefte heeft aan financiële ondersteuning. Daarnaast is er bij een deel van de respondenten behoefte aan kennisdeling met andere verenigingen (30%) en ondersteuning in het opstellen van een plan van aanpak om weer te kunnen starten met activiteiten (27%). Een kwart van de respondenten (23%) geeft aan dat zij behoefte hebben aan iets 'anders'. Hierbij gaat het met name om specifieke gevallen waarbij de gemeente wordt gevraagd mee te denken. In veel van deze gevallen gaat om hoe bijeenkomsten vorm te geven en over het voortbestaan van de verenigingen na corona.

We vroegen respondenten vervolgens in hoeverre zij hun vereniging of stichting voldoende kunnen aanpassen aan de steeds wijzigende omstandigheden als gevolg van de coronacrisis. Sportverenigingen lukt het over al het algemeen goed om zich telkens aan te passen aan de wijzigende omstandigheden. Waar het gaat om binnensport lukt dit niet, omdat zij verplicht gesloten moeten blijven. Culturele verenigingen vinden het moeilijk om zich aan te passen. Veel zang- en muziekverenigingen geven aan dat de kleine ruimte die zij ter beschikking hebben geen mogelijkheid biedt tot repeteren op 1,5 meter. Bij de overige verenigingen ontstaat een gemengd beeld. De een lukt het beter dan de ander. Een terugkerend iets is de moeite die men heeft om sponsors, vrijwilligers en/of leden aan zich te binden en gebonden te houden.

Verwachtingen

Respondenten kregen tot slot de vraag hoe zou hun verwachting rondom deze coronacrisis zouden beschrijven. De grootste groep respondenten (35%) geeft aan dat de coronacrisis grote gevolgen heeft voor hun vereniging, maar dat het niet tot een definitieve sluiting zal leiden. 18% geeft aan dat de coronacrisis wel degelijk het voortbestaan van hun vereniging bedreigt. 13% weet op dit moment (nog) niet welke gevolgen de coronacrisis voor hun vereniging heeft.

Tot slot

Gemeente Hoeksche Waard wil met deze meting een eerste inzicht krijgen in de gevolgen van de coronacrisis op haar verenigingen en stichtingen heeft. Wat de uiteindelijke gevolgen van de coronacrisis voor hen zal zijn, is een lastige vraag. De toekomst is onzeker en de situatie kan op ieder moment weer veranderen. De resultaten van deze peiling bieden dan ook een eerste inzicht in de huidige stand van zaken en kan dan ook gezien worden als een 0-meting. Om zicht te krijgen in de situatie op langere termijn, adviseren we om met verenigingen en stichtingen in gesprek te blijven en eventueel een dergelijke in de toekomst te herhalen.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het coronavirus houdt de samenleving al enkele maanden bezig. We weten dat de gevolgen van de coronacrisis groot zijn. Wat de gevolgen zijn voor de lokale verenigingen en stichtingen (zonder winstoogmerk) in Hoeksche Waard is lastig, aangezien de crisis nog niet ten einde is en er veel onduidelijk is. Wel weten we dat maatregelen die de Rijksoverheid, om de verspreiding van het virus in te dammen, diep ingrijpen op het verenigingsleven in Nederland en dus ook in de Hoeksche Waard. Zo kunnen verenigingen te maken krijgen met verplichte sluiting, het wegvallen van leden en het mislopen van inkomsten uit o.a. horeca en sponsoring.

Gemeente Hoeksche Waard vindt het belangrijk om een eerste stip op de horizon te zetten en te kijken wat de gevolgen voor de verenigingen en stichtingen tot nu toe zijn. De gemeente heeft het PON gevraagd een peiling uit te zetten onder haar verenigingen en stichtingen om de gevolgen van de coronacrisis voor hen in beeld te brengen.

Dit onderzoek geeft een eerste inzicht in de situatie van de lokale verenigingen en stichtingen in Hoeksche Waard. Welke verenigingen/stichtingen zitten al in de problemen of verwachten op (korte) termijn in de problemen te komen? Waar hebben zij op dit moment behoefte aan om overeind te blijven in deze tijd? De resultaten van deze meting dienen als input om te kijken waarmee de gemeente het verenigingsleven eventueel kan ondersteunen op de korte en langere termijn.

1.2 Onderzoeksmethodiek

Het PON heeft in samenwerking met gemeente Hoeksche Waard een online vragenlijst uitgezet onder lokale verenigingen en stichtingen in de gemeente. Er is gekozen om te werken met een open link die gedeeld is met de lokale sport- en cultuurverenigingen. Ook is er een persbericht in de krant geweest en aandacht voor het onderzoek op sociale media. We hebben voor deze wervingsmethode gekozen om op een snelle manier een grote groep verenigingen te bereiken. De coronacrisis is immers zeer veranderlijk en vanuit de gemeente is op korte termijn behoefte aan meer inzicht in de impact die de crisis heeft op haar verenigingsleven. Met behulp van actuele informatie kan de gemeente haar verenigingen het beste ondersteunen. Het onderzoek stond uit van maandag 8 tot en met zondag 21 juni.

In totaal namen 173 verenigingen deel aan het onderzoek. Een respons van 173 verenigingen biedt voldoende betrouwbaarheid om een eerste inzicht te krijgen in de situatie van verenigingen en stichtingen in Hoeksche Waard. Omdat het doel van deze enquête is om een eerste inzicht te verkrijgen in hoe verenigingen in Hoeksche Waard de coronacrisis ervaren en welke impact dit heeft op hun vereniging, kiezen we ervoor om de resultaten niet te wegen¹. We presenteren de resultaten zoals die door de respondenten zijn ingevuld.

---

¹ Weging is een rekenkundige manier om uit een niet representatieve respons een algemeen gemiddelde te berekenen die voor de populatie geldt.

1.3 Achtergrond van de respondenten

Tabel 1 Welke soort vereniging of stichting vertegenwoordigt u?

	n	%
Sportvereniging of stichting	71	41
Culturele vereniging of stichting	44	25
Overige vereniging of stichting	58	34
Totaal	173	100

De meeste respondenten vertegenwoordigen een sportvereniging of stichting; voor 41% van de respondenten is dit het geval. 25% vertegenwoordigt een culturele vereniging of stichting. De rest van de respondenten (34%) vertegenwoordigt een overige vereniging of stichting.

Tabel 2 Hoeveel leden heeft uw vereniging of stichting?

	n	%
1 – 50 leden	58	34
50 – 200 leden	72	42
200 - 500 leden	16	9
>500 leden	14	8
Anders	13	8
Totaal	173	100

De grootste groep respondenten heeft tussen de 50 en 200 leden (42%). Daarnaast heeft 34% van de deelnemende verenigingen/stichtingen tussen de 1 en 50 leden. 9% heeft 200-500 leden en 8% heeft meer dan 500 leden.

Tabel 3 Heeft uw vereniging of stichting een eigen accommodatie? Of huurt u deze?

	n	%
Eigendom	56	32
Huur	89	51
Niet van toepassing	28	16
Totaal	173	100

De helft van de respondenten (51%) huurt een accommodatie. 32% heeft een eigen accommodatie in eigendom. Voor 16% van de verenigingen/stichtingen is dit niet van toepassing.

1.4 Leeswijzer

In deze rapportage zijn de resultaten weergegeven van de meting die het PON heeft uitgevoerd voor gemeente Hoeksche Waard over de gevolgen van het coronavirus voor haar verenigingen en stichtingen. In hoofdstuk 2 presenteren we de resultaten in tabelvorm met een korte beschrijving.

De resultaten tonen we voor alle respondenten die de enquête hebben ingevuld. Dit kunnen zowel verenigingen als stichtingen zonder winstoogmerk zijn. Vanwege de leesbaarheid spreken we vanaf hoofdstuk 2 over verenigingen. Daarnaast maken we voor iedere vraag een uitsplitsing van de resultaten naar vereniging op basis van het soort vereniging dat de respondent vertegenwoordigt (tabel 1). Het aantal respondenten per categorie is te klein om betrouwbare uitspraken te kunnen doen. De uitsplitsingen naar soort vereniging, dienen daarom als *indicatief* te worden geïnterpreteerd. Ook bij het interpreteren van de percentages dient u rekening te houden met kleinere aantallen.

Separaat aan dit rapport ontvangt gemeente Hoeksche Waard een overzicht van alle antwoorden open vragen.

Opmerking bij de tabellen:

- De 'n' staat voor het aantal respondenten dat de vraag heeft ingevuld.
- De antwoorden worden in percentages weergegeven.
- Door afrondingsverschillen komt het totaal in een tabel niet altijd exact op 100% uit maar soms op 99% en soms op 101%.

2 Resultaten

2.1 Impact van de coronacrisis

Tabel 4 Vraag 3: Hoe groot zijn de gevolgen van de coronacrisis op uw vereniging tot nu toe? (%)

	Alle verenigingen	Sportvereniging	Culturele vereniging	Overige vereniging
<i>n</i>	173	71	44	58
Zeer groot	24	15	30	31
Groot	46	48	50	41
Matig	15	23	7	12
Niet of nauwelijks	5	4	5	7
Ik weet het (nog) niet	9	10	9	9

70% van de respondenten geeft aan dat de gevolgen van de coronacrisis voor hun vereniging (zeer) groot is. Voor 15% van de verenigingen zijn de gevolgen matig en 5% geeft aan dat de crisis niet of nauwelijks gevolgen voor hun vereniging heeft. De gevolgen voor sportverenigingen worden vaker als matig beschreven dan de andere verenigingen. De gevolgen voor culturele verenigingen lijken juist groter te zijn: 80% beschrijft deze gevolgen als (zeer) groot.

2.2 Financiële schade

Tabel 5 Vraag 4: Hoe hoog schat u de totale financiële schade van uw vereniging in tot 1 juni 2020 als gevolg van de coronacrisis? (%)

	Alle verenigingen	Sportvereniging	Culturele vereniging	Overige vereniging
<i>n</i>	173	71	44	58
Geen	9	4	9	16
Tot €500	6	8	0	7
€500 tot €1.000	14	13	14	17
€1.000 tot €2.500	13	13	14	12
€2.500 tot €5.000	15	15	18	12
€5.000 tot €7.500	7	7	14	2
€7.500 tot €10.000	9	10	5	10
€10.000 tot €25.000	8	11	7	3
Meer dan €25.000	6	6	2	9
Ik weet het (nog) niet	14	13	18	12

20% van de respondenten schat de totale financiële schade van hun vereniging tot 1 juni 2020 op een bedrag van €1.000 of minder. 28% schat deze schade op een bedrag tussen de €1.000 en €5.000. Voor 14% loopt de financiële schade op tot bedragen van €10.000 en meer. Sportverenigingen schatten hun financiële schade vaker in op bedragen van €7.500 of meer. Overige verenigingen geven vaker aan dat zij inschatten geen financiële schade te hebben geleden in de periode tot 1 juni 2020. Culturele verenigingen schatten de schade

minder vaak in op € 7.500 of hoger. Wel geven zij ook iets vaker aan hier (nog) geen zicht op te hebben.

Tabel 6 Vraag 5: Op welke onderdelen lijdt u deze financiële schade voornamelijk? Meerdere antwoorden mogelijk (%)

	Alle verenigingen	Sportvereniging	Culturele vereniging	Overige vereniging
<i>n</i>	146	62	39	45
Verzekeringen die doorlopen	48	53	56	33
Mislopen van kantine/horeca-inkomsten	44	56	38	31
Het mislopen van inschrijf- of entreegelden voor diverse activiteiten	38	42	49	22
Huurgeld die doorlopen	33	27	49	27
Het mislopen van sponsorinkomsten	30	39	23	24
Mislopen van contributie/les-cursusgeld	27	35	21	20
Onderhoud, bondsafdracht en energiekosten	27	37	26	16
Mislopen van huurinkomsten van derden	13	10	18	13
Anders	30	11	38	49

Ongeveer de helft van de respondenten (48%) geeft aan dat hun vereniging financiële schade lijdt door doorlopende verzekeringen. Ook het mislopen van kantine/horeca-inkomsten (44%) en het mislopen van inschrijf- of entreegelden (38%) worden door veel respondenten genoemd als onderdeel waar financiële schade op wordt geleden. 30% geeft aan op een ‘ander’ onderdeel financiële schade te lijden. In het geval van culturele verenigingen gaat dit met name om het doorbetalen van docenten. Bij de overige verenigingen betreft dit het mislopen van inkomsten uit een grote verscheidenheid aan activiteiten, zoals het mislopen van geld voor de spaaracties van goede doelen, donaties van bezoekers, de opbrengst van acties en evenementen zoals concerten, markten, huis-aan-huiscollecte. Als we kijken naar de verschillen tussen de verschillende verenigingen, zien we dat het mislopen van kantine/horeca-inkomsten in grotere mate geldt voor sportverenigingen. Culturele verenigingen hebben vaker te maken met doorlopende huurgelden.

Tabel 7 Vraag 6: Wanneer komt uw vereniging, op basis van uw huidige inschatting, in financiële problemen? (%)

	Alle verenigingen	Sportvereniging	Culturele vereniging	Overige vereniging
<i>n</i>	157	64	41	52
Ik zit nu al in de financiële problemen	7	5	7	10
Binnen 2 weken	1	2	0	0
Over 2 tot 4 weken	1	2	0	2
Over 1 tot 3 maanden	8	9	10	6
Over 3 maanden of later	12	17	15	4
Niet	22	17	17	31
Ik weet het (nog) niet	45	44	51	40
Niet van toepassing	4	5	0	8

7% van de respondenten geeft aan dat hun vereniging op dit moment al in de financiële problemen zit. Verenigingen die verwachten in de problemen te komen, verwachten dit in de meeste gevallen pas over 1 maand of later (20%). 22% geeft aan niet in de financiële problemen te komen en de grootste groep van de respondenten (45%) geeft aan op dit moment (nog) niet te weten of dit het geval zal zijn. De overige verenigingen geven vaker aan dat zij verwachten niet in de financiële problemen te komen. Veel culturele verenigingen weten het op dit moment (nog) niet.

2.3 (steun)maatregelen

Tabel 8 Vraag 7a: Welke maatregelen heeft u zelf de afgelopen periode genomen in het kader van de coronacrisis? Meerdere antwoorden mogelijk (%)

	Alle verenigingen	Sportvereniging	Culturele vereniging	Overige vereniging
<i>n</i>	145	59	37	49
Vereniging gesloten als gevolg van maatregelen van de overheid	51	54	62	39
Coronaprotocol opgesteld en gecommuniceerd	37	44	43	22
Bezuinigingen doorgevoerd	23	34	16	14
Landelijke steunmaatregelen aangevraagd	19	31	16	6
Lokale steunmaatregelen aangevraagd	17	25	14	8
Overgegaan op online lesgeven	17	8	35	12
Tijdelijke contracten en flexcontracten van trainers/docenten ontbonden	6	8	3	6
Uitstel van betaling bij de bank gevraagd	1	3	0	0
Geen van bovenstaande	13	12	8	18
Anders	19	12	22	24

Het merendeel van de respondenten geeft aan dat zij namens hun vereniging een of meerdere maatregelen hebben genomen in het kader van de coronacrisis. De helft van de respondenten geeft aan dat hun vereniging gesloten is als gevolg van maatregelen van de overheid. 37% stelde een coronaprotocol op en communiceerde deze naar de leden. 23% heeft bezuinigingen doorgevoerd. 19% heeft landelijke steunmaatregelen, 17% heeft lokale steunmaatregelen aangevraagd. 19% geeft aan 'andere' maatregelen te hebben genomen. Hierbij gaat het onder andere over het zelfstandig sluiten van een gebouw, het afgelasten van activiteiten en in enkele gevallen om het leveren van een eigen financiële bijdrage bij gebrek aan andere inkomstenbronnen.

Sport- en culturele verenigingen zijn vaker gesloten als gevolg van maatregelen van de overheid. Sportverenigingen vroegen daarnaast vaker landelijke en/of lokale steunmaatregelen aan en hebben bezuinigingen doorgevoerd. Culturele verenigingen zijn vaker overgegaan op online lesgeven. Overige verenigingen hebben vaker dan de andere verenigingen geen van de genoemde maatregelen genomen.

Tabel 9 Vraag 7b: Heeft u de aangevraagde landelijke steunmaatregelen ook ontvangen?* (%)

	Alle verenigingen	Sportvereniging	Culturele vereniging	Overige vereniging
<i>n</i>	27	18	6	3
Ja	89	94	67	100
Nee	7	6	17	0
Dat weet ik (nog) niet	4	0	17	0

* Deze vraag is alleen gesteld aan de respondenten die hebben aangegeven landelijke steunmaatregelen te hebben aangevraagd bij vraag 7a.

Tabel 10 Vraag 7c: Heeft u de aangevraagde lokale steunmaatregelen ook ontvangen? (%)

	Alle verenigingen	Sportvereniging	Culturele vereniging	Overige vereniging
<i>n</i>	23	14	5	4
Ja	39	43	40	25
Nee	22	21	40	0
Dat weet ik (nog) niet	39	36	20	75

* Deze vraag is alleen gesteld aan de respondenten die hebben aangegeven lokale steunmaatregelen te hebben aangevraagd bij vraag 7a.

We vroegen respondenten die landelijke en/of lokale steunmaatregelen hebben aangevraagd of zij deze ook daadwerkelijk ontvangen hebben. De landelijke steunmaatregelen werden in het overgrote merendeel van de gevallen (89%) ook ontvangen. Lokale steunmaatregelen werden daarentegen in 39% van de gevallen ontvangen. Eveneens 39% weet (nog) niet of zij deze zullen ontvangen.

Tabel 11 Vraag 8a: Bent u voldoende bekend met de huidige steunmaatregelen?
(%)

Ik ken de meeste steunmaatregelen	Alle verenigingen	Sportvereniging	Culturele vereniging	Overige vereniging
<i>n</i>	139	56	36	47
Ja	50	57	53	40
Nee	36	38	28	40
Niet van toepassing	14	5	19	19

Tabel 12 Vraag 8b: Bent u voldoende bekend met de huidige steunmaatregelen?
(%)

Ik weet of de steunmaatregelen wel/niet voor mij gelden	Alle verenigingen	Sportvereniging	Culturele vereniging	Overige vereniging
<i>n</i>	139	56	36	47
Ja	46	46	56	38
Nee	37	39	28	43
Niet van toepassing	17	14	17	19

Tabel 13 Vraag 8c: Bent u voldoende bekend met de huidige steunmaatregelen?
(%)

Ik weet hoe ik de steunmaatregelen moet aanvragen	Alle verenigingen	Sportvereniging	Culturele vereniging	Overige vereniging
<i>n</i>	139	56	36	47
Ja	44	50	56	28
Nee	40	43	28	45
Niet van toepassing	17	7	17	28

Tabel 14 Vraag 8d: Bent u voldoende bekend met de huidige steunmaatregelen?
(%)

De communicatie vanuit de gemeente over de steunmaatregelen is duidelijk	Alle verenigingen	Sportvereniging	Culturele vereniging	Overige vereniging
<i>n</i>	139	56	36	47
Ja	37	38	39	34
Nee	44	52	39	38
Niet van toepassing	19	11	22	28

Ongeveer de helft van de respondenten kent de meeste steunmaatregelen (50%) en weet of die steunmaatregelen voor hen gelden (46%). 44% van de respondenten geeft aan dat zij weten hoe ze de steunmaatregelen moeten aanvragen.

Over de duidelijkheid van de communicatie vanuit de gemeente over de steunmaatregelen is men verdeeld: 37% vindt dit duidelijk, 44% vindt dit niet duidelijk. Sport- en culturele verenigingen zijn vaker bekend met steunmaatregelen dan andere verenigingen. Ook weten zij vaker welke steunmaatregelen voor hen gelden en hoe zij die moeten aanvragen.

2.4 Behoeften van verenigingen

Tabel 15 Vraag 9: In het kader van de coronacrisis heb ik als vereniging behoefte aan: Meerdere antwoorden mogelijk (%)

	Alle verenigingen	Sportvereniging	Culturele vereniging	Overige vereniging
<i>N</i>	134	53	36	45
Financiële ondersteuning.	49	58	53	33
Kennisdeling met andere verenigingen.	30	30	33	27
Ondersteuning in het opstellen van een Plan van Aanpak om weer te kunnen starten met activiteiten.	27	17	33	33
Hulp bij het opstellen van een 1,5m protocol.	23	21	25	24
Behoeftte aan ondersteuning op maat op het gebied van bijvoorbeeld ledenwerving en vrijwilligers.	22	25	25	18
Praktische hulp bij het invullen van formulieren voor de aanvraag van noodfondsen en dergelijke.	11	15	6	11
Anders	23	9	25	38

De helft van de respondenten (49%) geeft aan dat hun vereniging behoefte heeft aan financiële ondersteuning. Daarnaast is er bij een deel van de respondenten behoefte aan kennisdeling met andere verenigingen (30%) en ondersteuning in het opstellen van een plan van aanpak om weer te kunnen starten met activiteiten (27%). Een kwart van de respondenten (23%) geeft aan dat zij behoefte hebben aan iets 'anders'. Hierbij gaat het met name om specifieke gevallen waarbij de gemeente wordt gevraagd mee te denken. In veel van deze gevallen gaat om hoe bijeenkomsten vorm te geven, concrete richtlijnen en informatie over de mogelijkheden. Sport- en culturele verenigingen hebben vaker behoefte aan financiële ondersteuning dan overige verenigingen. Overige verenigingen geven vaker aan behoefte te hebben aan iets 'anders'.

Vraag 10: In hoeverre kan uw vereniging zich voldoende aanpassen aan de steeds wijzigende omstandigheden als gevolg van de coronacrisis?

We vroegen respondenten vervolgens in hoeverre zij hun vereniging of stichting voldoende kunnen aanpassen aan de steeds wijzigende omstandigheden als gevolg van de coronacrisis. Sportverenigingen lukt het over al het algemeen goed om zich telkens aan te passen aan de wijzigende omstandigheden. Echter geven ook meerdere respondenten aan dat dit hen niet lukt, aangezien zij binnen sporten en de locatie gesloten moeten blijven. Niet iedere sportvereniging heeft mogelijkheden om buiten te sporten.

Culturele verenigingen vinden het moeilijk om zich aan te passen en geven in veel gevallen aan dat dit niet mogelijk is. Hierbij gaat het met name om zang-/ muziekverenigingen. De moeilijkheid zit er voor hen in dat zij over een te kleine ruimte beschikken waarin het niet mogelijk is om 1,5 meter afstand te houden. Repeteren is daarom niet mogelijk en ook de uitvoeringen zijn gecancelled.

Bij de overige verenigingen ontstaat een gemengd beeld. Opnieuw zijn hier een aantal zangverenigingen die aangeven dat het repeteren op dit moment niet mogelijk is door het gebrek aan ruimte en het feit dat het binnen is. Enkele andere respondenten geven aan dat het hen wel goed af gaat. Een terugkerend beeld is hier wel dat men moeite heeft om sponsors, vrijwilligers en/of leden aan zich gebonden te houden. Ook het aantrekken van bijvoorbeeld nieuwe leden verloopt in enkele gevallen niet voorspoedig.

Verenigingen die zich wel hebben aangepast ervaren dit in de meeste gevallen als lastig. Het kost veel energie en vraagt om de nodige creativiteit.

2.5 Verwachtingen

Tabel 16 Vraag 11: Hoe zou u uw verwachting rondom deze coronacrisis willen beschrijven? (%)

	Alle verenigingen	Sportvereniging	Culturele vereniging	Overige vereniging
<i>n</i>	120	49	32	39
De coronacrisis heeft grote gevolgen voor mijn vereniging, maar het leidt niet tot een definitieve sluiting.	35	37	41	28
De coronacrisis heeft matige gevolgen voor mijn vereniging.	22	31	9	21
De coronacrisis bedreigt het voortbestaan van mijn vereniging.	18	12	22	23
De coronacrisis heeft niet of nauwelijks gevolgen voor mijn vereniging.	6	6	6	5
De coronacrisis biedt kansen voor mijn vereniging.	3	2	0	5
Anders	4	2	9	3
Ik weet het (nog) niet.	13	10	13	15

De grootste groep respondenten (35%) geeft aan dat de coronacrisis grote gevolgen heeft voor hun vereniging, maar dat het niet tot een definitieve sluiting zal leiden. 18% geeft aan dat de coronacrisis wel degelijk het voortbestaan van hun vereniging bedreigt. 13% weet op dit moment (nog) niet welke gevolgen de coronacrisis voor hun vereniging heeft. Sportverenigingen geven minder vaak aan dat de coronacrisis hun voortbestaan bedreigt. De impact van de coronacrisis lijkt voor culturele verenigingen het hevigst te zijn. Zo geven zij vaker aan dat de coronacrisis voor hen grote gevolgen heeft, maar niet leidt tot sluiting en geven zij minder vaak aan dat het matige gevolgen heeft.

2.6 Tot slot

Het belang dat gemeente Hoeksche Waard hecht aan het monitoren van haar verenigingen en stichtingen door met hen in gesprek te gaan en hen te bevragen, onderschrijven we. Met deze meting krijgt gemeente Hoeksche Waard een eerste inzicht in de gevolgen die de coronacrisis op de lokale verenigingen en stichtingen heeft. De resultaten van dit onderzoek bieden gemeente Hoeksche Waard inzicht in de gevolgen die de coronacrisis op 173 verenigingen in Hoeksche waard heeft op dit moment.

Wat de uiteindelijke gevolgen van de coronacrisis voor verenigingen en stichtingen in gemeente Hoeksche Waard zijn, is een lastige vraag. De toekomst is onzeker en de situatie kan op ieder moment weer veranderen. De resultaten van deze peiling bieden dan ook een eerste inzicht van de huidige stand van zaken en kan dan ook gezien worden als een 0-meting.

Om zicht te krijgen in de situatie op langere termijn adviseren we om met verenigingen en stichtingen in gesprek te blijven en eventueel een dergelijke meting in de toekomst te herhalen.

HETPON

OPGERICHT IN
1947

GEVESTIGD IN
TILBURG

KENNISONDERNEMING

STICHTING ZONDER WINSTOOGMERK

AANTAL MEDEWERKERS

20

INTENSIEVE SAMENWERKINGEN

MET UNIVERSEITEN EN ANDERE
KENNISINSTELLINGEN

SPECIFIEKE THEMA'S

- > VEERKRACHT
- > RUIMTE EN ENERGIE
- > OMGEVING
- > ARBEID
- > CULTUUR
- > ERFGOED
- > MIGRATIE
- > PARTICIPATIE
- > JEUGD
- > STURING

ONZE OPDRACHTGEVERS

- > PROVINCIES
- > GEMEENTEN
- > ZORG- EN WELZIJSINSTELLINGEN
- > FONDSSEN

HET
PON

Over het PON

Passie voor samen leven

Het PON is een kennisonderneming in het hart van de samenleving. We halen meningen en voorkeuren uit de samenleving op over alles wat mensen bezig houdt. Bij de mensen zelf, in nauwe samenwerking met die mensen. Die voorkeuren en meningen onderzoeken we, analyseren we en duiden we. Met prikkelende aanpakken en innovatieve methodieken. Emoties verbinden we aan feiten, kennis koppelen we aan beleving. We leggen dwarsverbanden die op het eerste gezicht niet zo vanzelfsprekend zijn. En soms ontwrichten we.

Met die uitkomsten en inzichten adviseren we beleidsmakers en bestuurders. Of ze nu bij een gemeente, provincie, woningcorporatie of zorginstelling werken. Zodat ze afgewogen keuzes kunnen maken. Zodat ze bestuurlijk kunnen vernieuwen. En zodat ze een positieve impuls kunnen geven aan de samenleving van morgen.

Stationsstraat 20c
5038 ED Tilburg
+31 (0)13 535 15 35
info@hetpon.nl
www.hetpon.nl